

OPINIÓ

Junts fem més esplai

La Federació Catalana de l'Esplai celebrarà el pròxim cap de setmana el 20è aniversari

Carles
XIFRA

Cap d'Accions i Programes Educatius i Socials de Fundesplai

Un centre d'esplai truca a la porta d'un altre esplai i tots plegats busquen un tercer; i se n'hi afegeixen cinc més... i es formen moviments d'educació en el lleure d'àmbit comarcal, territorial, fins que ara fa 20 anys decidiren construir una nova aventura col·lectiva: la Federació Catalana de l'Esplai-Fundesplai. Des d'aleshores, milers de joves monitors i monitores han fet de l'esplai el seu lloc al món, una inesborrable i gran peça de la seva vida. Han fet d'artistes i pintors, de somiatruites i de poetes, de lluitadors i de rebels, de pirates i de cercadors de tresors, d'escultors de preguntes i de gestors d'incerteses... I en aquests esplais, milers i milers d'infants i les seves famílies han trobat i troben vitals espais d'acollida, de confiança i d'afecte, d'il·lusió i de somnis, espais on sentir-se escoltats i reconeguts, espais on créixer i ser tractats com a ciutadans capaços de comprometre's per un món millor.

A cada poble i a cada barri, els centres d'esplai s'han anat adaptant a les noves necessitats socials, assumint els canviants reptes de la societat, vinculant-se amb la comunitat educativa i arrelant-se fermament amb el territori. I això ha donat lloc a models de centres d'esplai diferents, en funció de la mateixa idiosincràsia de cada barri i cada localitat; esplais de cap de setmana, esplais amb programes i intensitat diària, esplais que s'adrecen especialment a col·lectius d'infants i joves en situació de vulnerabilitat, a persones amb discapacitat, etcètera.

I quan aquests centres d'esplai decideixen fer plegats el camí i optar per créixer col·lectivament, sumen esforços, comparteixen anàlisis, estratègies i recursos. La idea és senzilla, plegats fem créixer la capacitat individual de cada entitat, i ahora consolidem el projecte col·lectiu. Junts fem més esplai.

Actualment la Federació Catalana de l'Esplai aplega més de 80 iniciatives i projectes d'educació en el lleure, presents en 47 municipis de 17 comarques. Són més de 1.500 els monitors i monitores que, des del voluntariat o de forma remunerada, renoven cada dia el compromís d'acollir i d'acompanyar prop de 15.000 infants i joves

FUNDESPLAI

en el seu itinerari personal perquè creixin i esdevinguin persones autònomes. Vinculada a Fundesplai, la Federació comparteix projecte educatiu i social a favor dels infants, els joves i les famílies.

Teixit associatiu

Plegats hem après a treballar en xarxa, a coordinar-nos i a cooperar amb tots els agents educatius d'un territori, i a fer-ne una de les fortes claus clau de les entitats d'educació en el temps lliure. Avui dia, els centres d'esplai som teixit associatiu ric i divers, som un dels motors principals de la dinamització comunitària dels barris, participem de l'extensió de la cultura popular a la vida quotidiana, i aportem des de les diferents funcions socials i educatives que desenvolupem,

Aquest associacionisme és fruit de la implicació de la ciutadania activa i facilita un element de cohesió social fonamental

importants factors compensatoris als nostres territoris.

Des de l'educació en valors, els centres d'esplai actuem com a escoles de ciutadania, treballant per impregnar i estendre els valors humans arreu, i per impulsar la corresponsabilització dels infants i joves en els afers col·lectius i en la millora del seu entorn. I és just des d'aquest protagonisme dels infants, d'aquest creixement integral, d'aquest sentit de responsabilitat i compromís amb l'entorn, que els esplais fem néixer cada dia projectes nous, iniciatives i experiències molt diverses.

La Federació Catalana de l'Esplai ha desenvolupat projectes pedagògics, que han reforçat les intervencions educatives dels diferents esplais que la componen, per tal de situar l'infant al centre

de totes les actuacions, dins del marc d'una educació no formal, que cada cop es fa més imprescindible, pel desenvolupament integral dels nens i les nenes i per la construcció conjunta d'una societat on la infància té molt a dir, des del paper de subjecte de dret i de ciutadà actiu del present.

Hem fet més esplai, i ho seguirem fent, perquè aquest associacionisme és fruit de la implicació de la ciutadania activa, que mitjançant el voluntariat i la professionalització de la tasca de monitoratge han fet possible uns espais on qualsevol infant té cabuda i on les seves famílies trobem també un espai de suport i un acompanyament en la criança dels seus fills/es, que doten l'esplai d'un element de cohesió social que és fonamental.

A través de les excursions, de les batucades i cercaviles, dels projectes d'Aprenentatge i Servei, de les rutes, colònies i camps de treball, dels projectes de solidaritat i cooperació, de les gimcanes i obres de teatre, els centres d'esplai hem ajudat molts infants i joves a trobar el seu lloc, a incorporar el sentit de la col·lectivitat, a viure amb els altres i per als altres i a comprometre's per un món millor.

Contra l'exclusió

Imitant enrere, crec que val la pena subratllar i reconèixer aquesta tasca de cohesió social que desenvolupen els esplais des de cada lloc, actuant, des de l'economia social, implícitament com a motors de prevenció de la marginació i exclusió social de zones especialment vulnerables i crítiques socialment. I això té un pes molt considerable, en un país que volem acollidor i inclusiu, just i equitatiu socialment.

Aquest proper cap de setmana del 16 i 17 d'abril, prop de 500 monitors i monitores dels esplais de la Federació Catalana de l'Esplai ens reunirem al parc natural del Castell de Montesquiu per commemorar el vintè aniversari. I qui vulgui també pot venir el proper 8 de maig a la gran Festa Esplai que cada any organitzem des de Fundesplai al Parc Nou del barri de Sant Cosme del Prat de Llobregat. Juntes i junts celebrarem una història d'èxit: la història col·lectiva que ha servit per enfortir la cohesió social de molts barris, per millorar la qualitat de vida de molts pobles, i per acollir i acompanyar infants feliços i ciutadans compromesos.

Com diu un proverbi africà, «Si un va sol, va més ràpid. Si un va acompanyat, va més lluny». I ens cal anar més lluny. ≡